

Dokument nr. 8:14

(2002-2003)

Privat forslag fra stortingsrepresentant Steinar Bastesen

Forslag fra stortingsrepresentant Steinar Bastesen om at ingen endringsforslag i dagens fiskerilover realitetsbehandles før Stortinget har fått seg forelagt en evalueringsmelding om virkningene av de betydelige lovendringer som ble gjennomført i forrige stortingsperiode

Til Stortinget

BAKGRUNN

Den nasjonale retten til forvaltning av og eierskap til de enorme ressurser våre fiskerier representerer, var grunnleggende for folkets nei til EU og for den reservasjon i EØS-avtalen som legger fiskeriene utenfor den generelle avtale. Bak denne reservasjonen ligger kystens krav om å holde fiskeriene utenfor EUs krav om fri kapitalflyt. Å beholde en selveiende fiskeristand har vært et uttalt mål for alle Storting helt siden den første landsdekkende lov som avgrenset deltakerretten ble vedtatt i 1906. Denne målsetting ble senest gjentatt da Stortinget behandlet meldingen om Perspektiv på norsk fiskeripolitikk i 1999.

Lov om enhetskvoter og endringer i Deltakerloven har medført endringer i fiskeripolitikken som Stortinget har liten oversikt over, ikke minst fordi begge lover utvidet departementets fullmakter og åpnet for at departementet også kunne dispensere fra regelverket etter eget skjønn. Fiskeriene, der Stortinget ikke skulle gi fra seg makt til byråkratiet, men beholde et politisk ansvar for utviklingen, er i ferd med å bli vår mest byråkratstyrte næring, der Stortinget får stadig mindre kunnskap om og ansvar for utviklingen.

Det fremgår av årets budsjettproposisjon at departementet vil bruke sin skjønnsrett og sine delegerte fullmakter maksimalt, og i høyt tempo. Det er bebu-

det at Regjeringen vil legge fram en tilleggsproposisjon om fangstverdiavgift for å finansiere et strukturfond for kystfiskeflåten i tide til at dette kan vedtas i forbindelse med budsjettet før jul. Lov som skal gi hjemmel for dette 100% fiskerfinansierte fondet, ligger til behandling i Stortinget. Lovforslaget innebærer en vesentlig utvidelse av departementets fullmakter og tapper Stortinget ytterligere for ansvar og styringsmulighet over fiskeripolitikken.

En følge av de fullmakter som alt er delegert til departementet, er at unge fiskere som i de siste årene har fått fagbrev, nektes kvoter for fartøy de har kjøpt for å etablere seg som kystfiskere. Dette er en effektiv metode for å hindre rekruttering til fiskeryrket, men det er et svik mot ungdom som har satset på yrket gjennom en fagutdanning.

Da lov om enhetskvoter ble vedtatt, var det klart uttalt fra Stortinget at man ikke ønsket omsettelige kvoter. Likevel er det trekk ved utviklingen som kan tyde på at departementet nå legger opp til omsettelige kvoter i kystfiskeflåten. Denne kapitaliseringen av fiskeriene er for alvorlig til at Stortinget kan la det passere uten en bred debatt om utviklingen i norsk fiskeripolitikk.

Våre fiskerier er utpekt til å bli vår viktigste vekstnæring i årene som kommer. Om veksten skal komme fiskerne og kystens befolkning til gode, eller om verdiveksten skal tilfalle store aksjonærer og kapitalister gjennom en økende kapitalisering av alle deler av fiskeriene, er et alvorlig valg med store framtidskonsekvenser. Derfor bør Stortinget ikke realitetsbehandle noen lover på fiskeriområdet før dette Storting har fått seg forelagt en bred stortingsmelding der departementet gjør rede for virkningene av de endringer som har funnet sted i de senere årene. Meldingen må gis i en form som gjør innholdet tilgjengelig også for representanter uten fiskerifaglig forkunnskap.

FORSLAG

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

Realitetsbehandlingen av Ot.prp. nr. 76 (2001-02)
utsettes inntil Stortinget har fått og behandlet en stor-

tingsmelding om utviklingen i norsk fiskeripolitikk. Stortingsmeldingen skal redegjøre for departementets bruk av delegerte fullmakter og dispensasjoner fra eksisterende lover. En gjennomgang av departementets ESA-tilpassede forskrift for havbrukskonsepsjoner må inngå i stortingsmeldingen.

23. oktober 2002